

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden **hétfőn** délelőn, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Főszerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Felelős szerkesztő:

BRAUN HENRIK.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere, Manólovics-ház.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyitlatter soronkint 40 fillér.

Asilum.

Majd csak megtisztult a mi városunk is azoktól a tollforgató alakoktól, akiknek kezében revolver a toll, hogy azzal becsületes embereket támadjanak; akik piszokban élnek, hogy azzal dobálják be a gyanútlan embereket!

Megtisztult?

Ki tudná bizonyossággal állítani? Hisz a mi városunk az asiluma ezeknek a szemenszedett alakoknak, gyalázatos revolver zsurnalisztáknak, rágalmozó sehonnaiaknak.

Alig szabadulunk meg egyiktől, már itt a másik, a harmadik és mindenik hozzájut egy becsületes nyomdagéphez, amely napvilágra hozza száz és száz példányban az ocsmány írásokat.

És annak a becsületes nyomdagépnek becsületes tulajdonosa nemcsak nem kérdezi attól, kinek piszkolódó cikkeit kiadja; honnak jött, mi volt, mit csinált eddig? de ha figyelmeztetik, ha rendőri lapban olvassa is köröztetését: a figyelmeztetésre mosolyog, a rendőri lap felhívását nem hiszi el és módot ad neki, hogy tovább is piszkolódjék, gyanusítson, rágalmozzon. Az a becsületes nyomdajelölt tovább megy: magáévá teszi az alak ügyét!

Kifoghatunk-e hát ezekből a jöttment alakokból? Megszabadulhatunk-e tőlük? Nem.

Nem addig, míg a rendőrség nem fogja be a szájukat, míg a rendőrség nem tolonczoltatja el ezeket innen.

Ma egy ilyen újságíró, vagy karmester, vagy isten tudja miféle mesterségű alakot a rendőrségünk letartóztatott. Ezt se ismerte senki, erről se tudták ki volt, mi volt, honnan való? Ide jött, letelepedett, egy régi kis újságlap operett kritikusként szerződött és ennek az úrnak is volt gyeplő a kezébe, amelylyel a mi agyondirigált városunk zenei életét mozgatta.

Hát, ha évekig megtudunk lenni az efféle alakok nélkül, most szükségünk van rájuk? Annyira szegények vagyunk, hogy egy tizenkét hasábos újságot nem tudunk egy hét alatt megcsinálni?

Szilágiakra, Neszvedákra meg nem tom micsodákra van szükségünk? Olyanokra, kikről ma, vagy holnap, vagy egy hét múlva azt olvassuk, hogy revolver-zsurnaliszta, hogy közönséges csaló, hogy revolver-lapba becsületes embereket rágalmozott?

És ha véletlenül egy-egy becsületes, régi igazi újságíró jön le hozzánk, az nem tud megélni, annak csak száraz kenyérre való jut, mert nem revolverez, nem rágalmoz, nem mocskolódik, de szolgálja a közvéleményt és elég vakmerő, néha lerántani a leplet az álújságírókról!

Thury Zoltán ur tegnap a „Budapesti Naplóban“ Szilágiáról cikkezett. De nem csak róla, hanem azokról az urakról is, akik a nyilatkozatokat aláíratják vele, arról az uri emberről is aki elverte illő és helyes módon. És azt mondja: „Minek kellett ezt a befejezett ügyet még azzal a föléssleggel tetézni, hogy ezt a megpofozott, leköpdösött embert megfosztották férfiasága, silány egyéni értéke maradványaitól is.“

Nos tudós filozófus újság író urunk, Thury Zoltán ur, ha nem tudja megérteni a mi megbántott, aljasul megrágalmazott uraink eljárását, fáradjon el hozzánk, lakjék itt csak egy hétig, olvassa el ezeknek a rágalmozásból élő emberféléknek cikkeiket: meg fogja érteni a „többi urak“ eljárását; nemcsak, de azt fogja mondani, hogy Ön, a nyugott filozófus, a higgadt tudós se tett volna másként!

És higgye el uram: Kecskeméthy Győző is itt fog letelepedni nálunk és tollat vesz kezébe és szórni fogja a piszkot a mi társadalmunk előkelő uraira.

Mert Szabadka asiluma az ilyen alakoknak!

Közállapotaink igaz világitásban.

— Folytatás. —

Lapunk vasárnapi számában kimutattuk, hogy a szántóföldeknél 1.5%, hogy az adminisztráció kezelésével 6%, az utcák és terek világitásánál 2.5%, adók címén 1.3%,

adóvégrehajtás címén 2%, rendőrtisztai személyzetnél 3% és végre a rendőrszolgálat személyzetnél 5% pótdadónak megfelelően több kiadásunk van most, mint volt 1883-ban, ma folytatjuk megkezdett cikkünket és indokoljuk tovább is a mostani domestika nagyságának az okát.

Városunk tűzbiztonsága érdekében is jelentékeny intézkedések történtek a városi tűzoltóság rendszeresítése és az önkéntes tűzoltó testület hathatós támogatása által. Igaz ugyan, hogy az ekként évenként felmerülő mintegy 36000 kor. kiadás ismét 3-5% közégségi pótdadó emelést vont maga után, de ki vonhatja kétségbe annak szükségességét és városunk közönségére nézve áldásos voltát?

Ugyaníly örvendetes haladás tapasztalható egészségügyi viszonyaink terén is, mert míg a 80-as években az egészségügyet csak 3 orvos, 2 állatorvos és 4 szülésznő szolgálta 9100 kor. fizetésért, addig jelenleg 6 orvos, 3 állatorvos és 12 szülésznő áll szolgálatban, nem is szólva a modern igényeknek teljesen megfelelő Mária Valéria kórházunkról és az állandó városi segélyvel ellátott mentő egyesületünkről. Az ekként felmerülő kiadásokra 31600 kor. vagyis 22600 koronával több szükséges és bár a külterületi trachoma orvosok fuvar költsége fejében a belügyi kormány 2000 koronát megtérít mégis a tényleges több szükséglet csak 20220 koronát tesz ki, ami ismét 2%-os közégségi pótdadónak felel meg.

A legnagyobb áldozatot hozta azonban városunk közönsége a tanügynek és e téren a népoktatás törvényből reá hárult kötelezettségeit messze túlhaladó és óriás módon növekedő arányokban teljesítette úgy, hogy az ezekre szükséges fedezet előteremtésére már a kultuszminiszterium támogatását is igénybe kellett venni. De lássuk magát a számadatokat. A legutóbbi jóváhagyott költségvetés szerint az elemi és polgári iskolákra 13900 korona, ipari és kereskedelmi iskolákra 10970 kor., zenedére 6292 kor., gymnasiumra 77663 kor. összesen; 333925 kor. irányoztatott elő és fog is felhasználhatni, míg 1883-ban elemi és polgári iskolákra 129770-82 kor., gymnasiumra 53891-80 kor., zenedére 5000 kor. vagyis összesen 188662-12 kor. teit ki és így a tanügyi kiadások az utolsó 18 évben 145262 kor. és 88 fillérral szaporodtak.

Ha már most ezen összegből le is vonjuk az összes tandíjából befolyó, valamint a tanítók ötdéves korpólléka címén a kultusz-tárczából megtérített, együtt mintegy 36515 kor. 59 fillért kitevő bevételt, marad mégis pótdadóból fedezendő többlet kiadás 108747 kor. 29 fill., ami ismét 11% pótdadónak felel meg.

Városunk közönsége a legutóbbi 10 év a 6 millió 700,000 kor. kölcsönt vett pedig először a Magyar Földhitel,

41 év alatt 5%-al törlesztendő 2,800,000 korona, másodsor a Magyar Jelzáloghitelbanknál 50 év alatt 4.85%-al törlesztendő 3,300,000 korona, harmadsor a Magyar Kereskedelmi Banknál 41 év alatt 5.82%-al törlesztendő 600,000 koronát, vagyis összesen: 6.700,000 koronát. Ebből nyert fedezetet első sorban az előző hatóság által az Osztrák Magyar Banktól felvevett 2,000,000 korona kölcsön, a fennmaradó összegből pedig lelt felélvélve a Mária-Valéria kórház, városi szegényház, 5 belterületi iskola, 7 belterületi ovoda, községi gymnasium, 2 új rom. kath. templom és p. éb. háza, a Teréz-templom restaurálása, a vágóhid, a vámbházak, rendőrségi laktanya, a tűzoltó laktanya, a földmives iskola, a honvéd laktanya, 26 tanyai iskola közül ezidőjáleg felépült 17.

A városnak a fősorolt építkezések által való fejlesztése, szerpítése azt hiszem elég ékesen szól amellett, hogy a hatóság törekvése nagyon is oda irányult, hogy ezt a várost ne csak a lakosságának a száma után, hanem minden egyéb tekintetben méltóan tegye érdemessé arra, hogy csakugyan a harmadik városná fejlődjék.

Az ezen kölcsönökkel járó törlesztéses részletet évenként 3000050 koronát tesznek ki, amikből levonva az osztrák-magyar banknál konvertált kölcsön törlesztési részlete fejében fizetett 115000 koronát, az ekként felmerülő többlet kiadás is 185050 korona, ami ennél fogva 18.5%-os pótdótelést okozott.

De igen nagy terheket róttak a város közönségére a nyugdíjalapnak rohamosan növekedő kiadásai is, mert míg 1883-ban csak 12 egyén huzott 4450 kor. 10 fillér nyugdíjat, addig 1900 év végén már 205 egyének fizettek ki állandó ellátás, végkielégítés vagy temetkezési járulékok czimén 109801.50 koronát, vagyis 105342 korona 34 fillérral többet, mint 1883-ban, ami ismét 10.5%-os községi pótdótelést jelent.

(Végé köv.)

Különfélék.

Erzsébet ünnepélyek

Boldogult Nagyasszonyunk Erzsébet királyné névnepja alkalmából ma délelőtti kegyeletes emlékünnepélyeket tartottak az iskolák.

A főgymnasium ünnepe. Erzsébet királyné névnepjének alkalmából szép kegyeletes ünnepélyt tartott gymnasiumunk tanuló ifjúsága. — Az igen szép számú közönség előtt Kosztolányi Árpád igazgató ur emlékezett meg lendületes szép beszédben a mai nap jelentőségéről. Ulána Szebenburger Károly gym. tanár mondotta el igazán fenkölt, szívből jövő, szívhez szóló emlékbeszédét. Mély csöndben hallgatta mindenki a magas szárnyalású beszédet s mikor beszéde végén az elhunyt királyné szelleméhez fohászzkodott, bizony akaratlanul sottogtuk vele: „könyörögj éretünk.“ Az ünnepélyt nagyon emelték azok a jól megválasztott tárgy szavalatok is, melyeket Vida János VIII., Mamusich Mihály IV. b) és Kopilovics Antal VIII. oszt. tanulók oly szép adtak elő. Az ünnepély programmja alább a következő volt:

Megnyitó beszéd, tartotta Kosztolányi Árpád igazgató.

1. Hymnus. Énekelték „Nagyasszonyunk halva...“ Vida János 8. oszt. tanuló.

3. Emlékbeszéd, tartotta Szebenburger Károly rendes tanár.

4. Pósa Lajos „A gödöllői erdő“, szavalta Mamusich Mihály 4. b) oszt. tanuló.

5. Spohr Lajos „Gyászének“, előadta a főgymn. ifjúság vegyes kara.

6. Abrányi Emil „A Kapucinusok templomában“, szavalta Kopilovics Antal 8. oszt. tanuló.

7. Hymnus Kölcseytől; előadta a főgymn. ifjúság.

A szabadkai m. kir. állami tanítóképző intézet önképzőköré Erzsébet királyné emlékére ma délelőtti ünnepélyt tartott a következő műsorral:

1. Hymnus. Énekelték az intézeti énekkar.

2. Megnyitó. Tartotta Neudtvich I. az önk. ifj. elnöke.

3. Erzsébetünk. Felolvasta Zauner Etelka.

4. Gyászinduló, Chopintól. Zongorán előadta Tuculia Teréz.

5. Volt egyszer egy királyasszony, Zichi Gézától. Szavalta Fodor Ida.

6. Mint a virág olyan vagy, Liszt F.-től. Énekelték Ribiczey A.

7. Királyi hymnus. Énekelték az intézeti énekkar.

Az ünnepély házas jellegű volt, csupán néhány meghívott vendég volt jelen.

A M. Á. V. Állami Kőr az állomásnál levő Erzsébet-ligetben, a szobornál tartott ugyancsak magánjellegű emlékünnepélyt.

Az elemi iskolákban is kegyeletesen emlékeztek meg szeretett boldogult királynénkről.

Városatyák a pénzestáskával.

A városi adóhivatalba befolyt kincstári adót hetenként egyszer szállítják át a kir. adóhivatal pénztárába. Az átszállítás már évek óta úgy történik, hogy az ellenőr egy elzárható táskába rakja az elszállítandó pénzüsszeget és az adóhivatali szolgáló segítségével a kir. adóhivatalba viszi.

A városi szabályrendelet az adópénzek átszállítására vonatkozólag semmiféle utasítást nem ír elő; ámde a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-cz. 45. §-a pedig a beszédelt kincstári adó elszállítására nézve azt mondja ki, hogy

„A községi adópénztárnok a polgármester által e végre kiküldendő városi képviselő kíséretében tartozik a beszédelt adót a kir. adóhivatalba beszállítani.“

Most, hogy a — ámbár a községi adó beszállítástól egészen elütő — Kecskeméthy-féle adószállítási visszaélés forog napirenden, kell, hogy a városi adóhivatal és a polgármester figyelme is reá irányuljon a törvény fenti szakaszára. Távol áll tőlünk a gondolat, hogy bárkiről is feltegyünk valamit, de a rend így kívánja és maga az adópénztárnok és tanácsnok is ezzel elhárít magáról minden felelősséget.

Megvagyunk róla győződve, hogy a h. adóügyi tanácsnok helyesnek fogja tartani mindezeket és előterjesztését rövidesen meg fogja tenni, hogy a törvény idézett szakaszának érvény szerzetessék.

— **A Fehér Kereszt és Lelenczház-Egyesület** holnap d. e. 10 órakor a lelenczház kápolnájában boldogult emlékü Erzsébet királyasszonyunk emlékére gyászmisét tart. Ma délután szép ünnepély keretében megvendégelték a lelenczházban elhelyezett 36 gyermeket.

— **Felolvasás.** A szabad lyceumban Pásztori Endre gym. tanár f. hó 24-ikén vasárnap d. u. 4 órakor tartja az első felolvasást az „Érzelem és művészetről.“ A felolvasás iránt a közönség körében nagy az érdeklődés.

— **A Szabadkai kereskedelmi egyesület** választmányja f. hó 18-iki ülésében elfogadta tanügyi bizottságának azon javaslatát, hogy ingyenes esti szaktanfolyamot létesítsen a kereskedelmi alkalmazottak számára. Ezen december elejétől márczius végéig tartó tanfolyam tárgyait — a kereskedelmi könyvvitelt, levelezést, számtant és a kereskedelmi és vállófogót — rendszeres tanterv szerint négy, erre önként vállalkozó szakember adja elő heti egy-egy órában. A résztvenni kívánók jelentkezhetnek főnökeik útján, kiket az egyesület ez uton is felkér, hogy a náluk még elfekvő aláírt nyilatkozatokat az egyesület titkáranak, dr. Billitz Hugó ügyvéd urnak mielőbb megküldjen sziveskedjenek. Végül elhatározta az egyesület, hogy a tanfolyam hallgatóinak a szükséges tanszereket is díjtalanul osztja ki.

— **Eljegyzés.** Schlesinger Miklós az „Ott-hon“ kávéház fizető pinczére eljegyezte Berger Linka kisasszonyt, Birmann Jakab sörkereskedő sógoranjét.

— **Az izr. nőegylet** f. hó 19-én, megb. Erzsébet királyné névenapján a Szent-egylet nagytermében ünnepséget tartott, a mely alkalommal 36 leányt látott el téli ruhával, s a kiket azután meg is vendéglített. Az ünnepélyen a nőegylet tagjai nagy számban jelenek meg, valamint a társjegyletek küldöttségei is. Az ünnepi beszédet dr. Farkas József hitoktató tartotta meg nagy hatással. Szép szavakban köszöntö meg a felruházott leányok egyike a nőegylet jótékonyágát. — Ez uton mond köszönetet a nőegylet elnöksége mindazoknak, a kik szives adományokkal a felruházott leányok megvendégeléséhez hozzájárultak.

— **Az Olcsó Könyvtárban,** a Franklin-Társulat e gazdag sorozatos vállalatában ujabban ismét a hazai- és a világ-irodalom szemenedelt gyöngyiből jelent meg egynehány, és pedig Arany: „Buda halálának“ szép és olvasható kiadása (1221—1224. szám ára 80 fill.); Shakespeare: „Szent Iván éji álom“-ja, Arany János remek fordításában, melyről azt mondják, hogy a világ-irodalomban ennek a műnek a legszebb fordítása (1230—1232. sz. ára 60 fill.); Sophokles: „Ajás“ Csiky Gergely kifünő fordításában és az ő becses jegyzelével (1228—1229. szám, ára 40 f.). Végül a finek világszerte kedvelt novelláirójának, Ahó Jánosnak „Ujabb forgácsok“ czimű műve (1225—1227. szám, ára 60 f.). Az Olcsó Könyvtárt tudvalevőleg Gyulai Pál szerkeszti, azzal a szigorú kritikával és gondossággal, melyet a közönség megszokott tőle. A Franklin-Társulat pedig minden új füzettel igazolja, hogy olcsósága mellett szép és olvasható kiadásokban is adhatók az irodalom kiváló alkotásai.

— **Szüzek a vásáron.** Az erkölcsi telenségek, kicsapongások féltelen pusztításai a 20 ik század elején már oly nagy mérvet öltettek, hogy a női erények a végpusztulás veszélyeinek örvénye szélére kerültek. Rendőri felügyelet, hatósági beavatkozás már gyengének, elégtelennek bizonyult arra, hogy fiatal és szép szegény leányok ártatlanságával immár csaknem nyilvánosan üzött undok kereskedést meggátolják. A bűnös üzelmek titokban oly óriási pusztítást visznek végbe tisztá

leányok százazrei között, a kik ártatlanul az emberek ördögi aljasságainak áldozatául esnek, hogy már ezen pusztító becstelenséget nem nézheli nyugodtan a társadalom. Ha állami, rendőri hatalom nem elég arra, hogy az ilyen világrontó, csuf lelkeltenségeket lehetetlenné tegye, a társadalomnak kell karöltve közreműködni és a rendőrségnek segítségére lenni, hogy a bűnösök, valamint a bűnök okozói, a büntető hatóságok keze közé kerülve, ocsmányságukért elérjék méltó büntetésüket. Akik a társadalom e nemes föladatát teljesíteni óhajtják; akik közreműködni kívánnak abban, hogy a rákfené módjára terjedő erkölcstelenségeknek egyelőre csak gátot vethessünk rohamos haladásában, azoknak nagy tanúságot nyújt az immár második kiadásban megjelent mű: Szüzek a vásáron (Az újkori Babylomból.) A »Pall Mall Gazette« leplezése. Minden nemesen gondolkozó ember, aki a társadalom által reá kirótt köteleességét teljesíteni akarja, kell, hogy tanulságképpen megismerje a leánylelkek pusztításának azon bűnös útjait, melyeken annyi szegény leány vesz el az alávaló megejtés bűnös karjaiban s ezt ismerve, megtalálják az általános erkölcsi védelem fegyvereit is az erkölcstelenség pusztítása ellen. A »Szüzek a vásáron« című mű vagy hatvan cikkben adja a »Pall Mall Gazette« által leplezett és oly óriási feltűnést keltett a bűnös üzemek leplezeten leírását, melyek elolvasásán lelkében megdöbben az érző ember és fölháborodik, hogy az ilyen bűnök büntetés nélkül miként keletkezhetnek. Az erkölcstelenség ezen nemei sajnos, immár nálunk is lábra kaptak, átlánálta azt már hozzánk is aburzoa-szellem. Ezekről is rövid képet nyújt — a függelék. — A cikkek címeit nem akarjuk itt metelen mivoltuk miatt felsorolni, ámde megjegyezzük, hogy ne tekintse a könyvet senki holmi pikáns olvasmányának, mert annak éppen ellenkező a hivatása, t. i. a bűnt, annak módját megismertetni min. azokkal, akik hivatva vannak, vagy magukban hivatást éreznek a romlott erkölcsökön javítani. Ezeknek tanulságos olvasmányt nyújt e könyv. Ara 1 korona 20 fillér. A pénz beküldése esetén bérmentve megküldi Engel Lajos könyvnyomdája Szegeden

— **Pinczerek országos nyugdíj egyesülete.**
Dr. Solti, a pinczerek országos egyesületének titkára, mint értesülünk, szombaton Szabadkára érkezik, hogy megalakítsa az országos egylet kerületi fiók egyesületét. Ennek a bizonyára üdvös eszmének nálunk is sok híve van a vendéglősök és pinczerek között és így minden valószínűség szerint a kerületi fiók egyesület létesülni fog itt. Dr. Solti elnöklelte alatt a helybeli vendéglősök és pinczerek szombaton délután fognak e tárgyban értekezletet tartani Bartos János Casino éttermében.

Dr. Fodor Lajos

az összes orvostudományok tudora

gyermek és idegyógyász.

Rendel délelőtt 7—9-ig, délután 1—3-ig.

Szegényeknek ingyen.

Lakása: Jókai-utca, Fürst-féle ház, I. em.

Bartos János

„Nemzeti Casino“ éttermében

Karlóczai ürmös

kapható.

Letartóztatott karmester.

— Saját tudósítónktól. —

45966/901 B.

Ismeretlen helyen tartózkodó Neszedva Béla monori szül. 20 éves róm. kath. nőtlen zenész ellen, ki alaposan gyantsítottatik, hogy Geber Jánost vagyoni viszonyai tekintetében megtevesztve ennek 100 koronát meghaladó kárt okozott és ezzel a család büntetést követte el, a nyomozó levél kibocsátása elrendeltetett. Minthogy terhelt ismeretlen helyen tartózkodik, a nyomozat során megszökött, felhivatnak az összes bírói és közigazgatási hatóságok, hogy terhellet tartóztassák le és a legközelebbi kir. járásbíró vagy kir. ügyészség fogházába szállítsák és erről a bpesti kir. büntető törvényszéket értesítse. 1901. nov. 2.

Ez a körözött levél jelent meg a »Rendőri Közlöny« f. é. november 16-iki számában.

Mikor az ügyeletes rendőrkapitány ma kéhez kapta a rendőri hivatalos lapnak november 16-iki számát, áttekintette, hogy nincsen benne valami, ami a szabadkai rendőrséget is érdekli, megakadt a szeme a lenti körözésen.

A körözött neve ismerős volt előtte, behívatta az inspekciós rendőrbiztos, Vidákovics Tamást, megkérdezte tőle, hogy nem ismer-e Szabadkán egy ilyen nevű zenészt, egyúttal abbeli nézetének adott kifejezést, hogy a körözött zenész ugyanazonos lehet az itt tartózkodó Nádasdy Neszedva Bélával, aki mindenütt színházi karmesternek adta ki magát.

Vidákovics rendőrbiztos felkereste Nádasdy Neszedva Bélát lakásán a Piukovics-féle házban és előadta neki, hogy a rendőrkapitány megbízásából jött, szíveskednék hozzá befáradni, valami közölni valója van vele. Nádasdy eleinte vonakodott, de mégis elment.

Az ügyeletes rendőrkapitány elébe tartotta a körözött levelet és Nádasdy, amikor nevét említeni hallotta, megdöbben, tiltakozott, hogy ugyanazonos volna a körözötttel, később azonban beismerete, hogy tényleg ismer egy Géber János nevű egyént, aki Budapesten házfelügyelő és beismerete azt is, hogy min-egy két évvel ezelőtt, amikor Budapesten tartózkodott, vett tőle kölcsön 600 koronát.

A körözés folytán a rendőrkapitány letartóztatta Nádasdy Neszedva Bélát és egyelőre a rendőrszobában őrzik, ma 20-ikán átkísérik a kir. törvényszék börtönébe, ahonnan Budapestre szállítják.

A szerencsétlen fiatal ember körülbelül egy éve tartózkodik Szabadkán.

Apja módosi földbirtokos volt, de tönkrement és meghalt. Ingatlai túlterhelve voltak és árverés alatt voltak, amikor Neszedva Béla mint örökös a saját bevallása szerint „kölesön“ vett fel és valószínű, hogy a házfelügyelőt félrezevette azzal, hogy birtokai vannak.

Szabadkán mint rendszerint az idegenből

idevelődött egyéneket, tárt karokkal fogadják, különösen az iparos fiatalság körében, jó zenész és mint ilyen csakhamar megismerkedett néhány családdal ahol órákat adott sőt a nyáron hangversenyt is rendezettek vele.

Finom, előkelő modorával elérte azt, hogy a nyáron jegyet váltott egy tisztességes polgár leányával, de mikor megtudták, hogy kicsoda abban maradt a parti.

A nyáron mindenütt, mint a szabadkai színház karmestere mutatta be magát és ezen a réven sikerült is többeket kisebb-nagyobb összegek erejéig becsapni.

Csak most sűt ki, hogy a színházhoz még csak zenészek sem volt szerződötve.

A meglévő fiatalember letartóztatása nagy szenzációt keltett a városban, különösen a színészek körében, ahová bejáratos volt.

Zombola-estély

az „Otthon“ kávéházban!

szerdán, november 20-án.

Gyönyörű emlék-tárgyak

Szilasi Kornél üzletének főtéri kirakatában megtekinthetők.

Kezdeté színház után.

SZÍNHÁZ

A bor.

Nov. 18.

Gárdonyi remekműve — A bort méltán nevezhetjük ennek — ma ismét telt házat hozott össze és az intelligens nagy közönség alig tudott betelni a mű szépségeivel.

Mennyi igaz, tősgyökeres magyar ember, az ő tiszta, hamisítatlan édesen szóló magyar nyelvén mondja el baját, örömét, szerelmét, bánatát! Nem irtak ilyen igaz magyar nyelven még szindarabot, nem beszéltek ilyen igaz magyarsággal semmiféle magyar szinpad termékekben.

Rendkívüli mély és őszinte jó hatást tett a közönségre Gárdonyi műve, amiben nagy részük van az előadóknak is, kik igaz ambícióval, szeretettel alakították és felöltve magukra a paraszt gunyát azok voltak, akikben az irónak is öröme tellett volna. Baróthy (Baracs Imre) ma sokkal igazabb volt, mint a minap, csak néha volt ágaló, hatást kereső színész, egészben: beszédében, megjelenésében Baracs Imre volt. Szükségesnek tartom itt, figyelmeztetni tehetséges fiatal színésznőket hogy inkább iparkodják mindig természetes, igaz lenni, mint hű hatást érni el erőltetett kitörésekkel. Ismételten oda állítom mintául Tóth Antalt, aki ma is Pákozdi szerepében szórul-szóra igaz, tősgyökeres hamisítatlan magyar parasztgazda volt.

Kitűnően eltalálta szerepének hangját Falusi, ez az igazán talentumos színész, aki ma is Baracs Matyi szerepében a legjobbat adta.

Baracsné szerepében Tarján Irma művészi játéka győzött meg bennünket arról,

ho. y ő a drámai ensemble egyik legkitűnőbb tagja.

Igaz élvezettel hallgattuk ismét *Simon Mariskét* (Eszter) és néztük a kikapos paraszt menyecskét az ő alakításában.

Bajos, nagyon szép volt *Kállay Jolán* (Szuanyag Rozsi) de nem volt igaz. Nem az artatlan parasztleánykát adta, hanem a tüzös paraszt lányt, aki tudja, hogy ő nagyon szép, tudja, hogy a legény őt szereti és ezt tudva játszik vele.

Hozzá járultak az est sikeréhez jóízű műkaiakkal *Rátkai* (Göre.) *Ferenzi* (Durbints) és *Ujvári* (Kátsa).

Telephon 122. Telephon 122.

Jüzi **FA** vágott

vagonoként valamint ölszámra és 100 klgr.-ként vágottfa finom szalon

 Porosz-szén

vagonoként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál,
a huszár-lovalda mellett.

Tegeyen egyszer kísérletet a világhírű

Georg Kántzschel, Drezdai udv. szállító

Ugorka tej vegyületekkel

és Ön azt mindig használni fogja.

✓ Az egyedüli elismert szer amely az arcshört a legkésőbb korig üdíti és szépíti.

A Hántz-léle ugorka tej ára: 1 üveg 1 kor. 4 fill. és 3 korona.

Ugorka tej szappan darabja 50 fillér.

Ugorka tej puder 1 dohoz 2 korona.

Kapható Szabadkán **Zalán Béla** drogua üzletében Kossuth-utca.

Férfiak ingyen kapnak

egy új találmányu gyógyszer, mely az elvesztett erőt vissza adja. Mindenki, aki érte ir, kap ingyen egy próbacsomagot egy 100 oldalas könyvvel együtt, jól elcsomagolva. Ez a bámulatos csodagyógyszer, amely már ezreket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások által nemi bajok, syphilis és elgyengült férfi-erőben szenvednek. Ezen oknál fogva elhárította az intézet mindenkinek egy csomag gyógszert egy magyarzó könyvvel együtt ingyen elküldeni. Ezen házi szerrel lehet a bajt otthon gyógyítani és mindazok, akik ifjúkori kicsapongásuk folytán nemi bajokban, szellemi gyengeségben vagy kronikus bajban szenvednek, otthon gyógyíthatják magukat. Ezen gyógyszer közvetlen azon szervekre hat, amelyeknek a megerősödésre szükségük van és csodás eredménnyel gyógyítja meg a már évek óta tartó betegségeket is. Öregek és ifjak irhatnak a State Medical Institute-nak az alant jegyzett címre, ahonnan nekik a csomagot azonnal elküldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik gyógyítás céljából otthonukat el nem hagyhatják. A próbaküldemény mutatja, mily könnyen lehet ezen borzasztó betegségből otthon meggyógyulni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki irhat magyar nyelven bárhonmani mire titoktartás mellett postafordultával a gyógyszer a magyarzó könyvvel együtt ingyen küldetik. Irjon még ma. A küldemény oly szépen csomagoltatik, hogy annak tartalmát senkisé sem sejtje. A levél következőképen czimzendő: State Medical Institute, 6917. Elektron Budding Fort Wayne Ind., Amerika. és minden levél bérmentve küldendő.

Ügyvéd urak

egy jó irasu és tíz év óta az igazságügy terén működő fiatal ember gépirásban is jártas, kér alkalmazást a legszerényebb feltételek mellett. — Czim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom eddigi megrendelőim-mel — hogy ezután **éjjeli felvételeket** is eszközök s erre a célra uzletemet berendeztem. A felvételek előre bejelentendők legalább is egy órával hamarább. Tisztelettel

Vörös Kálmán fényképész,

Damjanits-utca 120. sz.
Seffer-féle házban.

9998. sz. 1901. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az első magyar áll. biztosító társaság és csatlakozott végrehajtónak Ill Tamás bajmoki lakos végrehajtást szenvedő elleni 116 kor. 04 fl. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Bajmok község határában fekvő, a bajmoki 859. sz. betétben A † 9059. hrsz. alatt felvett 1045 nszől területű szántóra 416 korona kikiáltási árban, a bajmoki 1089. sz. betétben A I. 1689. hrsz. 363 nszől btelekre, ugy az 1690. hrsz. és 809 ö. i. számú ház és udvarra 864 korona kikiáltási árban, végre az ugyanezen betétben A II. 8939., 8940/1. és 8940/2. hrsz. alatt felvett 156, 235 és 1487 nszől területű ingatlanokra az árverés 684 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanra az 1901. évi december hó 18-ik napján délelőtt 9 órakor a szabadkai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverező szobájában (földsz. 22. ajtó szám) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis — korona — fillért készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni: avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo/gáltatni.

Szabadkán, 1901. évi szeptemb. 25.

A kir. törvsz. mint tkvi hatóság.

Piry, kir. tvszéki bíró.

1680. szám. 1901.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aranyosmaroti kir. törvényszék 2853. és 2854/901. számú végzése által Szeremi Odessalbi Arthur hreczeg sikiesoi lakos javára Liphay szül. Kovacsics Emma és Kovacsics Agoston szabadkai lakosok ellen 7000 kor. — fill. tőke, ennek 1901. évi június hó 28. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 244 kor. 10 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 2459 kor. — fill.-re becsült butorok, lovak, kocsik, zongora és ruhaneműekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1901. V. 1692/2 és 1693/3 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis Szabadkán I. k. Csokonai tér 54. hsz. leendő eszközlésére 1901. évi november 25-ik napjának délelőlt 8 1/2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbbet gérdnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1901. évi november 11.

Bende, kir. bir. végr.

A ki jó Rumot és Teát akar élvezni

forduljon hozzám.

RUM

Valódi ó-angol Siterje kor. 9 —.

Legfinomabb Jamaica „ „ 7 —.

Finom Jamaica „ „ 5 —.

Kunnia belföldi „ „ 2 —.

Teák fő raktára a világhírű **K. és C. Popoff** féle eredeti orosz karaván teákból orosz font szerint csomagolva és kimérve.

 Kiváló figyelmet és gondot fordítok ugy a Rumok mint a Teák beszerzésére és tisztán kezelésére minek folytán azon kellemes helyzetbe vagyok, hogy még a legkényesebb izlésnek is meg tudok felelni.

Zalán Béla drogua üzlete Szabadkán Kossuth-u. 21.